

Oswajanie słowem. Obraz Pomorza Zachodniego w latach 1945-1946

PIĄTEK, 13 LISTOPADA 2015 19:28

AUTOR: REDAKCJA

„W porozumieniu z Pełnomocnikiem Rządu, proszę uprzejmie ob. Burmistrza o wydelegowanie jednego człowieka, który z chwilą ustania deszczu zajmie się rozplakatowaniem miasta. Plakaty i mąkę na klej załączamy” - ten dokument z 28 czerwca 1945 r. skierowany do Burmistrza Starogrodu przez Zofię Lisiecką, kierownika Urzędu Informacji i Propagandy na Obwód Starogród, to jeden z wielu prezentowanych na wystawie druków w Muzeum Archeologiczno-Historycznym w Stargardzie.

Tytuł wystawy „Oswajanie słowem. Obraz Pomorza Zachodniego w latach 1945-1946 na afiszach, w rozporządzeniach i ogłoszeniach”.

Nowa rzeczywistość na Pomorzu Zachodnim, gdy w 1945 roku znalazło się w granicach Polski, wymuszała konieczność podejmowania szybkich decyzji i rozwiązywania codziennych problemów. Podstawowym, w wielu miejscowościach, była sytuacja tamtejszej ludności, osiedlonej i wciąż napływającej, której należało zapewnić podstawową opiekę i ochronę.

Wiele spraw starano się regulować, wydając rozporządzenia. Początkowo nie zawsze miały one formę drukowaną. Z czasem zaczęto uruchamiać drukarnie i najważniejsze ogłoszenia podawać do publicznej wiadomości, nalepiając je na mury, tablice ogłoszeń, czy też publikując w prasie. W tej ostatniej masowo zaczęły się też pojawiać reklamy pierwszych polskich sklepów i firm, a także charakterystyczne dla tamtych miesięcy anonse o poszukiwaniach zaginionych osób, zagubieniu dokumentów, itp.

Pierwsze prezentowane na wystawie druki zostały wydane przez komendantów wojennych Plathe (dzisiejsze Płoty) oraz Swinemünde (Świnoujście). Były one skierowane do ludności niemieckiej i dlatego użyto w nich jej języka. Obwieszczenia podpisywane przez polskie organa władzy, a odnoszące się do Niemców, najczęściej miały charakter dwujęzyczny.

Wśród spraw, regulowanych różnymi rozporządzeniami, były przede wszystkim kwestie dotyczące ruchów ludności, jej rejestracji, zatrudniania, warunków sanitarnych, mieszkalnictwa, potwierdzania obywatelstwa polskiego. Ważnym problemem był poziom bezpieczeństwa stąd liczne zakazy spożywania alkoholu.

Ekspozycję „Oswajanie słowem. Obraz Pomorza Zachodniego w latach 1945-1946...” przygotowało Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Stargardzie. Jej kuratorem jest Jolanta Aniszewska.

Na wystawie wykorzystano materiały pochodzące ze zbiorów: Archiwum Państwowego w Szczecinie wraz z oddziałami w Stargardzie i Międzyzdrojach, Muzeum Archeologiczno-Historycznego w Stargardzie, Biblioteki Kongresu USA. Ogłoszenia prasowe zreprodukowano z: „Wieści” (1945-1946) oraz „Szczecin. Tygodnik miasta morskiego” (1946).

(r) – źródło: MAH

[Zobacz wszystkie...](#)

Fot. Bożena Kuszela